

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Finanční správa v ČR

v organizačním pojetí

(se zaměřením na správu v rezortu MF a Finanční správu ČR)

Damian Czudek
damian@czudek.cz

Zápatí prezentace

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Pojem finanční správy a její charakteristika...

Pojem finanční správy

- **Finanční správa** = specifický úsek veřejné správy jehož posláním je péče o materiální základ poskytování veřejných statků a dozor (dohled) nad finančními činnostmi
- *(na rozdíl od pojmu veřejná správa veřejných financí, zahrnuje finanční správa i správu veřejného majetku a dále také veřejnoprávní působení na ekonomický systém, včetně nakládání se strategickými statky)*
- Posláním finanční správy je péče o materiální prostředky v širším smyslu, které vyžaduje veřejný sektor

Finanční správa *sensu largo*

■ Finanční správu lze chápat v širším a užším smyslu:

- veškerá činnost, která metodami a formami VS působí na materiální základ veřejného sektoru včetně dopadů na soukromý sektor

Finanční správa *sensu stricto*

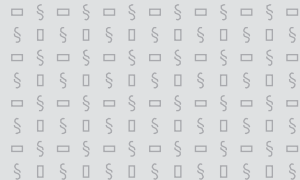
- V užším slova smyslu se finanční správa omezuje na činnost dekoncentrovaných orgánů, do jejichž působnosti patří realizace výkonné moci při nakládání s veřejnými peněžními prostředky
- jedná se de facto pouze o správu veřejných financí
- Tj. i správa daní - daň ve smyslu zkratky dle DŘ - daně, cla, poplatky, pokuty, atd..

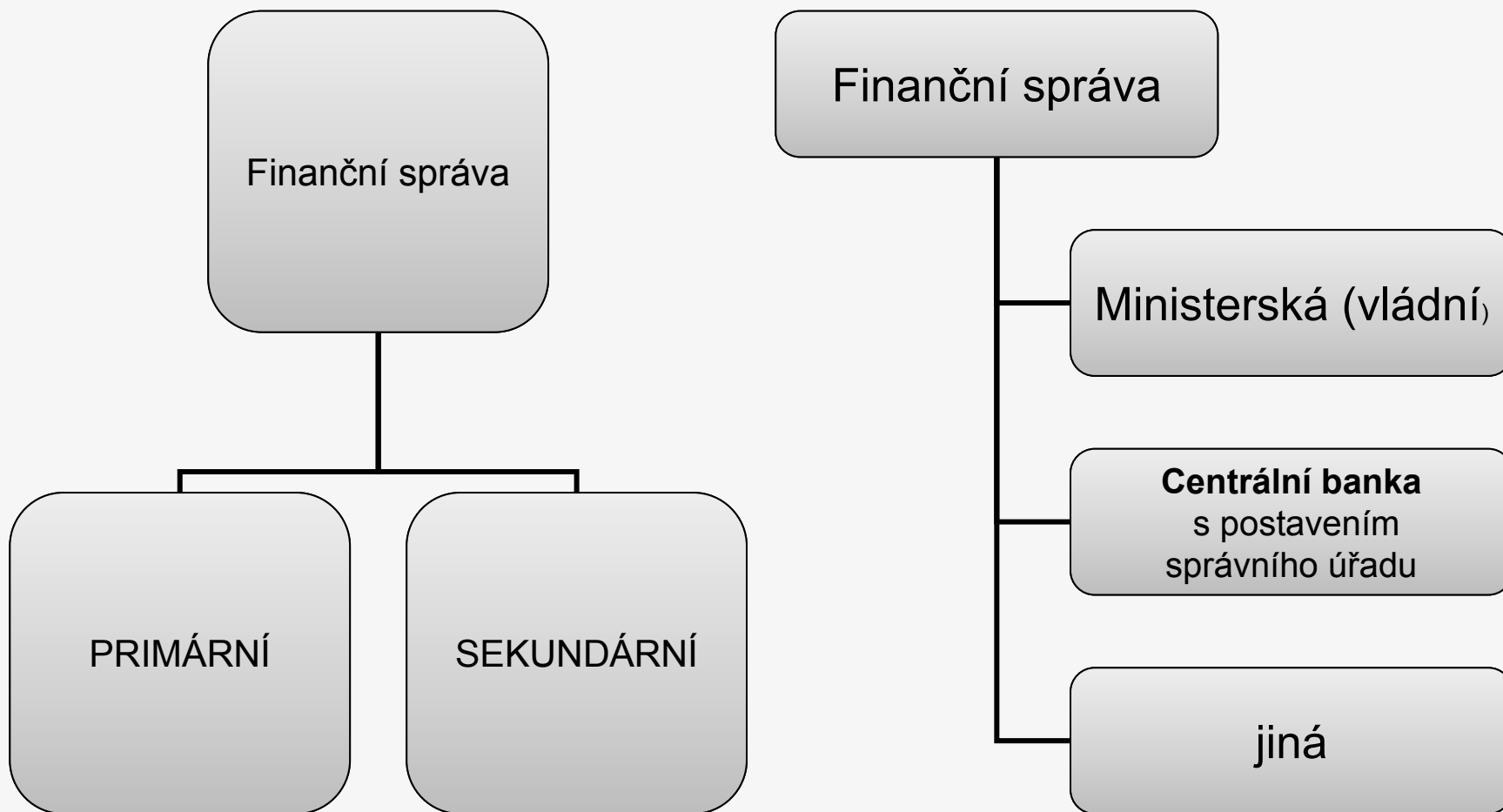
Finanční správa *sensu stricticimo*

- Od 1.1.2013 (zákon o finanční správě ČR)
- Finanční správa České republiky
- Nástupce územních finančních orgánů

.... vzhledem k provázanosti materiálního základu veřejného sektoru a veřejných financí je vhodné pojímat finanční správu v **širším** smyslu.

Prostředí realizace finanční správy

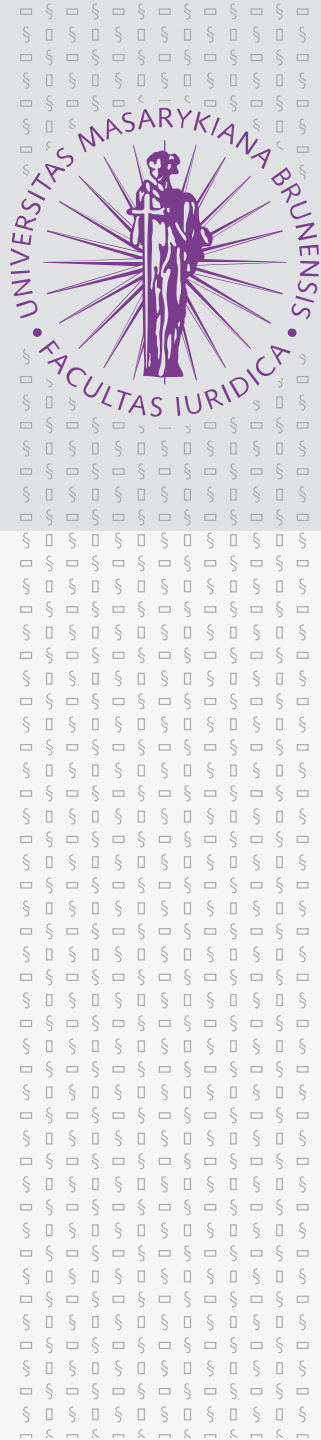

Podřazení segmentů finanční správy

- Primární FS: speciální dekoncentráty - FSČR, CSČR, ČNB
- Sekundární FS: svěřený výkon finanční správy v návaznosti na primární předmět správy, resp. Primární účel existence instituce, nerespektuje se dělba moci.
- Př.: výkon finanční správy soudy - správa veřejných financí, správa majetku ...

- Zákon č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- Další podzákoné předpisy, např. vyhláška o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, vyhláška o vzorech služebních průkazů...

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ministerstvo financí

Zápatí prezentace

Ministerstvo financí

- Ústřední orgán státní správy

- Okruh činností vymezen zákonem č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů (§4)
 - Úsek státních příjmů
 - Úsek finančního trhu
 - Ostatní úseky

Organizace Ministerstva financí ČR

■ Ministr financí

■ odbor 10 - Kabinet ministra

■ odbor 29 - Legislativní

■ odbor 30 - Personální

■ odbor 56 - Interní audit a inspekce

■ sekce 02 - Finanční trh

■ sekce 03 - Hospodaření s majetkem státu a informatiky

■ sekce 04 - Finanční, auditní a provozní

■ sekce 05 - Daně a cla - [viz dále](#)

■ sekce 06 - Veřejné rozpočty

■ sekce 07- Mezinárodní vztahy a finanční politika

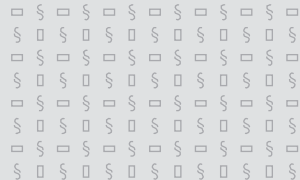
- Blíže viz <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/orgstru.html>

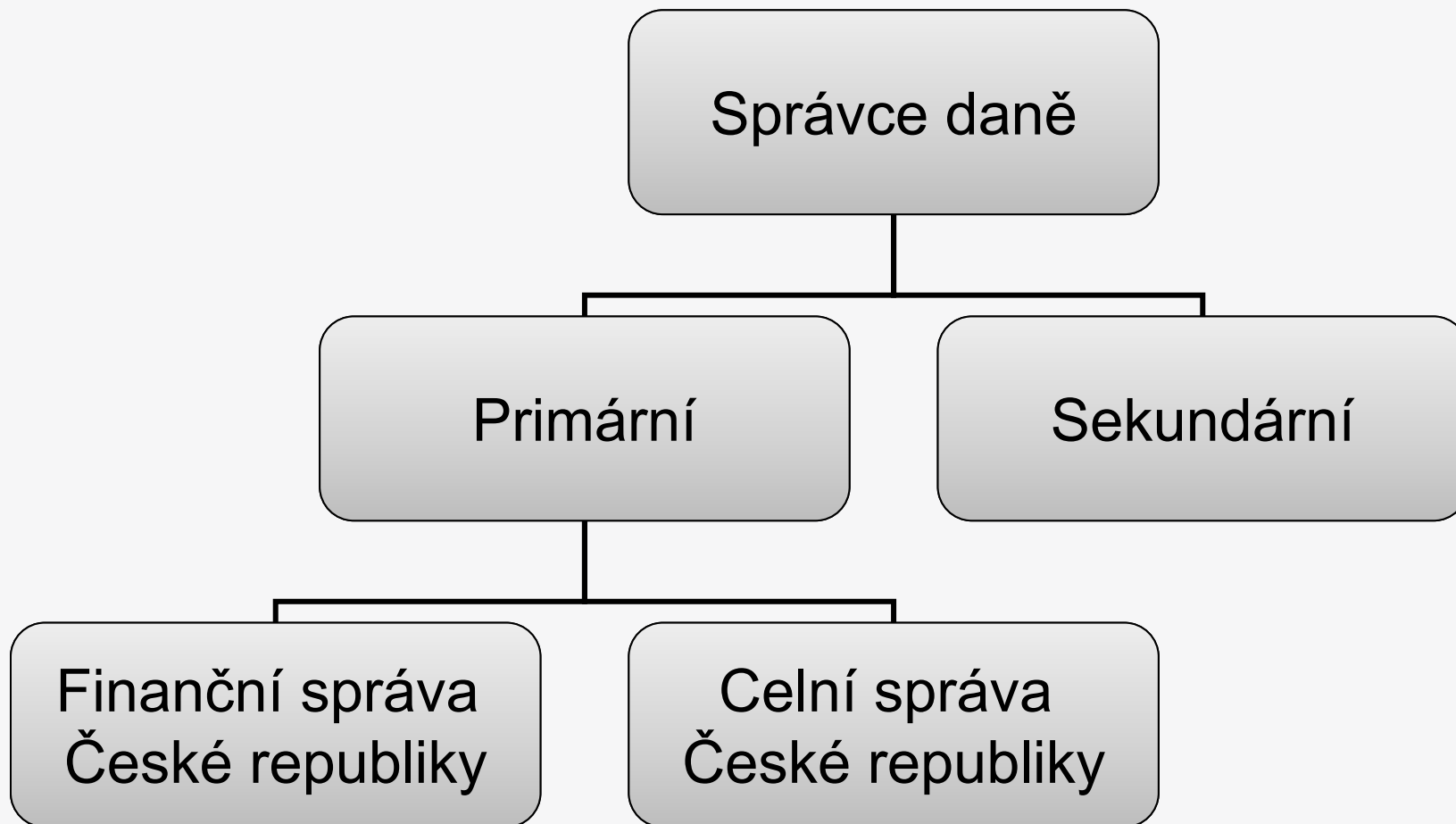
MF ČR, sekce 05 - Daně a cla

- odbor 18 - Nepřímé daně
- odbor 25 - Strategie daňové politiky a správy
- odbor 26 - Majetkové daně, daň silniční a oceňování
- odbor 28 - Účetnictví a audit
- odbor 32 - Daňová legislativa

- odbor 39 - Správní činnosti
 - Resortní organizace - Generální finanční ředitelství (viz dále)
 - Resortní organizace - Generální ředitelství cel (viz dále)

Vykonavatelé daňové správy

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Daňová správa (finanční správa *dle zákona o finanční správě*)

Zápatí prezentace

Základní pilíře nové právní úpravy

- *Nahrazení současného zákona o ÚFO novým zákonem reflektujícím aktuální legislativní standardy, včetně eliminace možných rizik vyplývajících z legislativního procesu komplexní novely zákona o ÚFO provedené zákonem č. 199/2010 Sb.*
- *Vytvoření Finanční správy České republiky jako jednotné centrálně řízené soustavy orgánů podřízené MF v čele s ředitelstvím s celostátní působností - tato soustava nahradí současnou soustavu ÚFO.*
- *Zachování GFŘ a jeho 14 územních pracovišť umístěných v sídlech finančních úřadů (viz dále).*

- *Zachování koncepce jediné účetní jednotky pro celou integrovanou soustavu daňové správy (GFŘ).*
- *Reorganizace orgánů daňové správy na regionální a lokální úrovni v podobě transformace současných 8 FŘ a 199 FÚ na Odvolací finanční ředitelství a 14 finančních úřadů (FÚ) se sídly totožnými se sídly současných samosprávných krajů a na jejich 199 územních pracovišt'. Tímto krokem došlo k vytvoření třístupňové soustavy orgánů pro výkon správy daní.*
- *Zavedení principu výkonu práva daňového subjektu nahlížet do spisu tam, kde je spis umístěn.*
- *Vytvoření Specializovaného finančního úřadu pro velké a specifické daňové subjekty na obdobném principu jako aktuálně upravený, avšak dosud nerealizovaný SFÚ*

- *Ponechání souhrnné věcné působnosti současných ÚFO beze změny též v rámci Finanční správy ČR, úzká návaznost na ta řešení současného zákona o ÚFO, která se osvědčila a odpovídají současným legislativním požadavkům.*
- *Účinnost dnem 1. ledna 2013.*
- *Institucionální kompatibilita s Projektem JIM, kdy navržená soustava Finanční správy ČR bude schopna k 1. lednu 2014 převzít správu pojistného na veřejnoprávní pojištění (tento případný krok bude řešen pozdějšími samostatnými legislativními materiály).*

Finanční orgány do 31.12.2012

Ústřední orgán

- Ministerstvo financí

Územní finanční orgány (ÚFO)

- Generální finanční ředitelství (1, Praha)
- Finanční ředitelství (8)
- Finanční úřady (199) a SFÚ

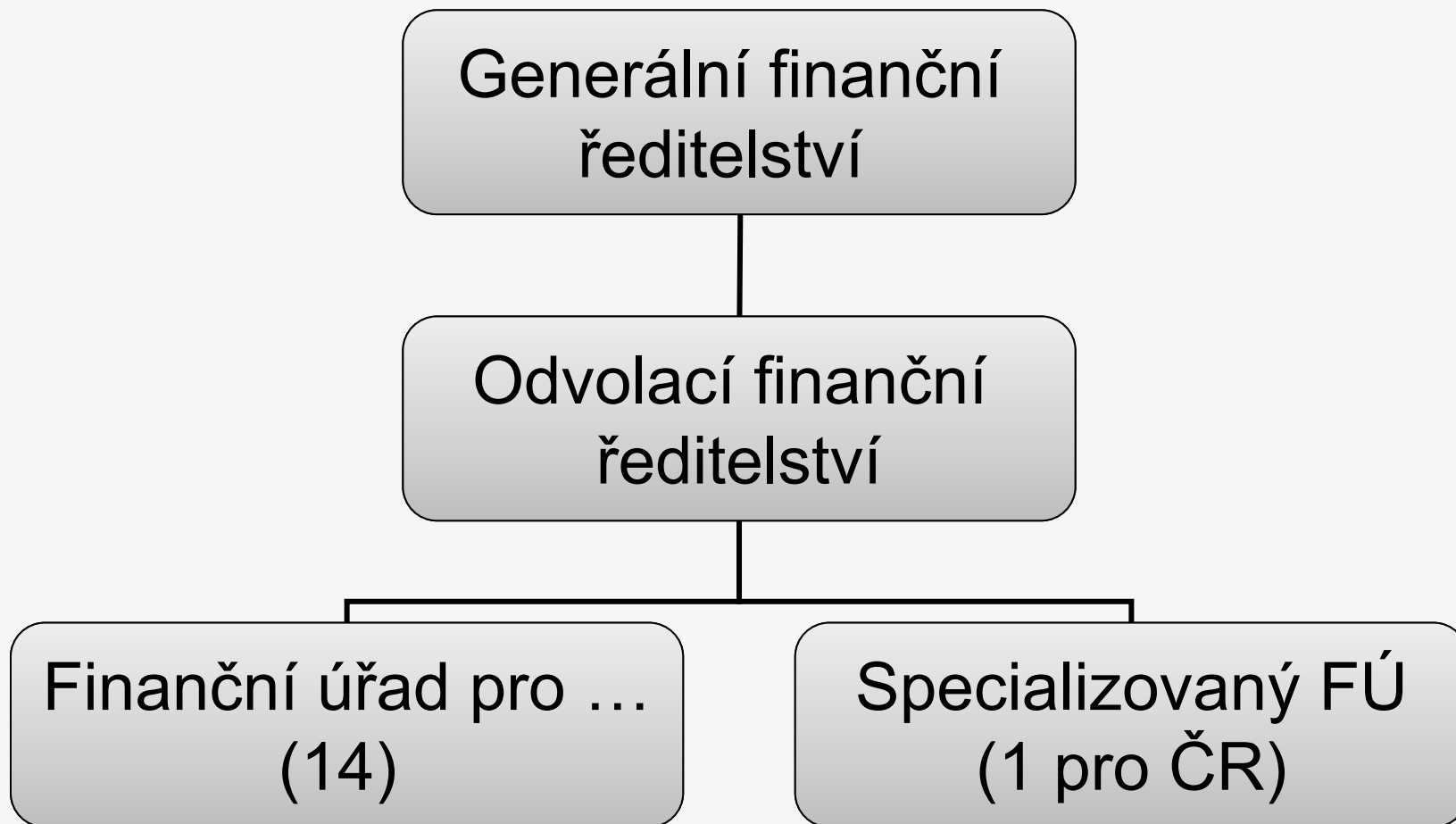

Finanční správa ČR od 1.1.2013

- Zákon č. 456/2011 Sb. (ZFS)
- Charakteristika:
- FSČR nahrazuje ÚFO
- FSČR = soustava správních orgánů pro výkon správy daní

Soustava

GFŘ - rozpočtové a bilanční postavení

- Bilanční subjektivita - GFŘ je účetní jednotkou
 - Rozpočtová forma - organizační složka státu
 - Kapitola: MF
-
- sídlo Praha 1, Lazarská 7
 - IČ 72080043

GFŘ - působnost

- Správní delikty
- Centrální evidence a registry nezbytné pro FSČR
- Podíl na přípravě návrhů NP(S)A
- Analytické a koncepční úkoly
- Mezinárodní agenda

GFŘ - působnost z pověření MF

Působnost ústředního kontaktního orgánu:

- pro mezinárodní administrativní spolupráci
- Při vymáhání některých finančních pohledávek
- Mezinárodní pomoc při správě daní

GFŘ - audit a dozor

Z pověření MF - přezkoumání hospodaření

- krajů
- Hl.m.Praha
- Regionální rada regionů soudržnosti
- **Dozor nad přezkoumáváním hospodaření:**
- Obce
- Dobrovolné svazky obcí a DSMČ hl.m.Prahy

Odvolací finanční ředitelství - působnost

- Správní delikty
- Evidence a registry
- II. instance k FÚ

„Nově vzniklé Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně bude jako čistě odvolací orgán vykonávat svou působnost pro celé území České republiky. Vznikem jediného odvolacího orgánu je plně završena snaha o jednotnost v postupech odvolacího řízení.“ z tiskové zprávy MF ČR

- Kontakt: Masarykova 31, 60200 BRNO

Finanční úřady

- Obecné finanční úřady - 14
- Specializovaný finanční úřad

Obecná věcná působnost I

- Správa daní
- Správní delikty
- Převod výnosů daní
- Správa splátek MZ (1991-1995)
- Dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami
- Inkasní správa v rámci FSČR
- Registry a evidence
- Ad. ze zákona

+ Specializovaný finanční úřad

Pro celou ČR (existence od 1.1.2012)

Kontakt: Praha 7, Nábřeží kpt. Jaroše 1000/7

Pro „vybrané subjekty“:

- PO - podnikatel s obratem vyšším než 2 mld. Kč
- Bankovní sektor
- Pojistný sektor
- Člen skupiny podle zákona o DPH

Negativní výčet působnosti SFÚ

- DzN
- Transferové daně

Územní pracoviště FÚ

- Zřizují se a ruší vyhláškou MF č. 48/2012 Sb.
- Stávající FÚ (dle ex-ÚFO) = územní pracoviště FÚ pro daný kraj

Bilanční, majetkové a pracovněprávní postavení ofs

- FÚ, SFÚ, OFŘ mají postavení organizačních jednotek GFŘ
- Nejsou: účetní jednotkou, nejsou správci majetku, nejsou zaměstnavatelem

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

ad celní správa
ve funkčním pojetí:
problematika dělené správy

- CÚ a dělená správa - § 8 odst. 2 písm. a (dříve 5 odst. 4 písm. m) starého zákona o CS ČR):
 - **Celní úřad** je
obecným správcem daně podle správního řádu a vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků

Dělená správa z pohledu DŘ

§ 2/3 Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

...

c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Co je to dělená správa?

Dělená správa

- §§ 161-162 Daňového řádu
- Procesně dělená správa
- Institucionálně dělená správa

Dělená správa - §§ 161-162 DŘ

K dělené správě dochází, je-li rozhodnutím orgánu veřejné moci, který není správcem daně, vydaným při výkonu veřejné moci uložena platební povinnost k peněžitému plnění určenému do veřejného rozpočtu a postupuje-li se při jeho placení podle tohoto zákona nebo podle jeho jednotlivých ustanovení.

- To platí i tehdy, pokud vznikla platební povinnost k peněžitému plnění určenému do veřejného rozpočtu přímo ze zákona bez vydání rozhodnutí.
- Orgán veřejné moci věcně příslušný ke správě placení peněžitého plnění je v tomto rozsahu správcem daně. Osoba povinná k placení tohoto peněžitého plnění má stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt při placení daní.

K dělené správě rovněž dochází, jestliže zákon stanoví, že ke správě placení peněžitého plnění je příslušný jiný správní orgán než orgán veřejné moci, který platební povinnost k peněžitému plnění uložil.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Děkuji za pozornost